Tyrannian tyrannia

Cathy Levine

1979

Laajaa huomiota naisliikkeessä (*MS*, *Second Wave* jne.) saanut artikkeli ‘Hallinnottomuuden tyrannia’ hyökkää ‘johtajattomien’ ja ‘järjestäytymättömien’ ryhmien kimppuun. Ne nähdään liikkeen pääasiallisena, ellei ainoana, organisaatiomuotona, ja koko suuntausta pidetään umpikujana. Artikkeli on kirjoitettu ja vastaanotettu hyvässä uskossa, naisliikkeen hyödyksi. Ja kuitenkin se on vääristelyssään ja pahansuopuudessaan tuhoava, jos ajatellaan pätevää ja tietoista strategiaa vallankumouksellisen liikkeen rakentamiseksi. On jo korkea aika hyväksyä hallinnottomuus todellisena poliittisena vaihtoehtona hierarkkiselle organisaatiolle, eikä tukahduttaa tätä suuntausta sen vasta orastaessa.

Liikkeen rakentamiseksi on (ainakin) kaksi eri mallia. Niistä Jo Freeman tunnustaa vain toisen: massaorganisaation, jolla on vahva keskitetty johto. Esimerkkinä voi mainita puolueen organisaation. Toinen malli, joka kokoaa massojen tuen ainoastaan pakkotilanteessa annettavaan *armoniskuun*, perustuu vapaaehtoisesti yhteenliittyneisiin pieniin ryhmiin.

Suuri ryhmä on osiensa summa: jokainen jäsen toimii omana yksikkönään, rattaana ison organisaation koneistossa. Koko vieraannuttaa yksilön. Hän joutuu taistelemaan ryhmän koon tuottamia esteitä vastaan, esimerkiksi tuhlaamaan energiaansa pelkästään saadakseen näkemyksensä julki.

Pieni ryhmä taas moninkertaistaa jäsentensä voiman. Kun toimitaan pienessä porukassa, ryhmä pystyy hyödyntämään jokaisen jäsenensä myötävaikutuksen täydessä mitassaan. Pieni ryhmä ei tuhlaa jäsentensä panoksia vahvimman/fiksuimman/nokkelimman eloonjäämiskilpailuun, mikä on ison organisaation henki, vaan ravitsee ja kehittää niitä.

Jo Freeman liittää pienten ryhmien esiinnousun naisliikkeessä tietoisuuden kohottamisen vaiheeseen. Hän päätyy kuitenkin siihen, että kun toiminnan painopiste siirtyy yksilöllisestä tietoisuuden kehittämisestä vallankumouksellisen joukkoliikkeen rakentamiseen, naisten pitäisi alkaa rakentaa isoa organisaatiota. On hyvinkin totta, että monet naiset, jotka ovat osallistuneet tietoisuuden kohottamisryhmiin, ovat alkaneet tuntea tarvetta laajentaa poliittista toimintaansa ryhmän ulkopuolelle ja ovat epätietoisia siitä, kuinka edetä. Mutta yhtä hyvin on totta, että muutkin vasemmiston haarat ovat samalla lailla hukassa sen suhteen, kuinka murskata kapitalistinen, imperialistinen, puolifasistinen Amerikkka.

Jo Freeman ei onnistu määrittelemään, mitä hän tarkoittaa naisliikkeellä. Se olisi kuitenkin ehdoton edellytys, jos halutaan keskustella strategiasta tai suunnasta. Täydessä merkityksessään feministinen liike – so. patriarkaatin kumoamiseen tähtäävä liike – on vallankumouksellinen ja

sosialistinen liike, mikä asettaa sen vasemmiston sateenvarjon alle. Naisten keskeinen ongelma määriteltäessä naisliikkeen strategiaa on siinä, kuinka suhtautua miehiseen vasemmistoon. Me emme ole halunneet ottaa heidän toimintatapojaan omiksemme, koska olemme nähneet, kuinka he ylläpitävät patriarkaalisia ja viime aikoina myös kapitalistisia arvoja.

Huolimatta mitä parhaista yrityksistämme olla hyväksymättä miehistä vasemmistoa ja pyrkimyksistämme erottautua siitä, puhtimme ei aivan ole riittänyt. Miehillä on taipumus organisoitua samaan tapaan kuin he naivat: rynnäköllä sisään, ruiskaus ja ulos – niin sanoakseni. Meidän naisten pitäisi rakentaa liikettämme samaan tapaan kuin me rakastelemme: asteittain, pitkitetyllä nautinnolla, rajattomalla kestolla – ja tietenkin moninkertaisilla orgasmeilla. Meillä ei ole mitään syytä lannistua ja eristäytyä. Meidän pitäisi nimenomaan jäädä pieniin ryhmiimme keskustelemaan, suunnittelemaan, luomaan ja järjestämään rettelöitä. Meidän pitäisi aina järjestää rettelöitä patriarkaattia vastaan. Ja olla tukena toisillemme. Meidän pitäisi aktiivisesti luoda feminististä toimintaa, koska me kaikki kasvamme siitä maaperästä. Jos feminististä toimintaa ei ole, naiset alkavat napata rauhoittavia, tulevat hulluiksi ja tekevät itsemurhan.

Poliittisesti aktiivisia ihmisiä tuntuu vaivaavan aikaansaamattomuuden toinen ääripää: yliosallistuminen. 60-luvun lopulla se johti loppuunpalaneiden radikaalien sukupolveen. Feministiystäväni kertoi taannoin, että hänelle "osallistuminen naisliikkeeseen" tarkoittaa sitä, että hän kuluttaa noin 25% ajastaan ryhmän toimintaan ja 75% ajastaan itsensä kehittämiseen. Siinäpä oikeaa ajanhallintaa. Miesten liikehän on opettanut meille, että asialle tulisi omistautua 24 tuntia vuorokaudessa. Eli samalla lailla kuin naiset on sosiaalistettu uhraamaan itsensä. Olipa epäitsekkyytemme syy sitten mikä tahansa, meillä on taipumus hypätä pää edellä järjestötoimintaan ja laiminlyödä oma persoonallinen kehityksemme, kunnes sitten yhtenä päivänä emme enää tiedäkään mitä olemme tekemässä ja kenen hyväksi, ja vihaamme itseämme aivan yhtä paljon kuin ennenkin. (Miesten yliosallistuminen taas, joka ei selvästikään liity mihinkään sukupuolisidonnaiseen itsensä uhraamiseen, haiskahtaa todella pahasti protestanttiselta/juutalaiselta työ/suoritusetiikalta, tai vieläkin räikeämmin 'rationaaliselta', kylmältä ja tunteettomalta julkisivulta, jonka alle miesten tunteet tukahdutetaan machismon mukaisesti.)

Nämä liikkeen jäseniä alituiseen uhkaavat sudenkuopat, joista muodostuu suorastaan pohjaton ansa, Jo Freeman selittää 'hallinnottomuuden tyrannialla'. Selitys on huvittava. Mehän olemme kansakunta täynnä puolirobotteja rimpuilemassa säilyttääksemme edes jonkinlaisen yksilöllisyyden kuoren jälkiteknologisen sotilaallis-teollisen hirviön otteessa. *Me emme tosiaankaan* tarvitse enää lisää byrokratiaa ja sääntöjä. Ne tarjoavat meille vain helppoja vastauksia ja valmiita vaihtoehtoja, eivätkä ne jätä meille mitään tilaa luoda omaa elämäntapaamme. Vasemmistonaisia – ja vieläkin enemmän muita vasemmiston haaroja – uhkaa nimenomaan 'tyrannian tyrannia'. Tyrannian tyrannia estää meitä luomasta yksilöllisiä suhteita. Se estää meitä rakentamasta organisaatioita tavoilla, jotka eivät hävittäisi yksilöllisyyttä ennaltamäärättyjen roolien alle. Se estää meitä vapauttamasta itseämme kapitalistisesta järjestelmästä.

Päinvastoin kuin Jo Freeman väittää, ei tietoisuuden kohottamisen vaihe ole liikkeessämme suinkaan ohi. Tietoisuuden kohottaminen on elävä prosessi, jonka täytyy jatkua yhteiskunnalliseen muutokseen sitoutuneiden keskuudessa aina vallankumoukselliseen vapautukseen asti. Tietoisuuden kohottaminen – so. toistemme auttaminen vapauttaessamme itseämme ikivanhoista kahleista – on tärkein tapa, jolla naiset muuntavat henkilökohtaisen vihansa rakentavaksi voimaksi ja liittyvät taisteluun. Tietoisuuden kohottaminen on kuitenkin löyhä ja sisällyksetön käsite ja siksi sitä täytyy tarkentaa. Vastenmielinen tv-mainos voi kohottaa naisen tietoisuutta, kun hän silittää kotonaan miehensä paitoja. Se voi muistuttaa häntä siitä, minkä hän jo tietää

– eli että hän on loukossa, että hänen elämänsä on merkityksetöntä ja tylsää jne. Se ei luultavasti kuitenkaan rohkaise häntä lähtemään pyykkituvasta järjestämään kotityöläisten lakkoa. Tietoisuuden kohottamisen täytyy vallankumouksellisena strategiana auttaa naisia kääntämään henkilökohtainen tyytymättömyytensä luokkatietoisuudeksi. Tietoisuuden kohottamisen täytyy tuoda naisjärjestöt kaikkien naisten ulottuville.

Esittäessään, että seuraava askel tietoisuuden kohottamisryhmien jälkeen on liikkeen rakentaminen, Jo Freeman ei ainoastaan ilmaise väärää dikotomiaa, vaan ylenkatsoo feministiselle liikkeelle olennaista prosessia: naiskulttuurin luomista. Vaikka valtiovallan tuhoamiseksi tarvitaankin valtava naisista (ja joistakuista miehistäkin) koostuva voima, ei joukkoliike itsessään ole mikään vallankumouksen tae. Jos me kapitalismia kumotessamme ja kansainvälistä sosialismia rakentaessamme haluamme luoda miehisestä ylivallasta vapaan yhteiskunnan, meidän on parasta aloittaa nyt heti, koska jotkut parhaista kapitalismia vastustavista ystävistämme aikovat totta vieköön pistää kapuloita rattaisiimme. Meidän täytyy kehittää näkyvää naiskulttuuria, jonka puitteissa naiset voivat määritellä ja ilmaista itseään patriarkaalisten normien ulottumattomissa ja joka vastaa naisten tarpeita siinä, missä patriarkaatti on epäonnistunut.

Kulttuuri on olennainen osa vallankumouksellista liikettä. Toisaalta se on myös yksi vastavallankumouksen voimakkaimmista työkaluista. Meidän täytyy erityisen huolella ilmaista, että me puhumme vallankumouksellisesta kulttuurista. Ja meidän täytyy pysyä valppaina varmistaaksemme, että kulttuurimme säilyy perin juurin isäntäkulttuurin vastaisena.

Sorretun tai kolonisoidun luokan tai kastin kulttuuri ei välttämättä ole vallankumouksellista. Amerikassa on monia alakulttuureita, jotka eivät millään lailla uhkaa status quota, vaikka määrittelevätkin itsensä erilaisiksi kuin isäntäkulttuuri. Itse asiassa ne ovat osa ‘pluralistisen’ Amerikan yksi-suuri-onnellinen-perhe -yhteiskuntaa/etnisiä kulttuureita, osa ‘vastakulttuuria’. Iso kulttuuri tunnustaa niitä, laillistaa niitä, omaksuu niitä ja riistää niitä. Todellinen sulatusuuni.

Juuri nyt naiskulttuuri kohtaa tuon vaaran alkaen uusista vallankumouksellisen vapauttavista liiveistä aina MS-lehteen ja *Hullun kotirouvan päiväkirjaan* asti. Uusi Nainen – so. keskiluokkainen, korkeasti koulutettu ja miehisyyteen assosioituva – voi nyt saada osansa kakusta. Kuulostaapa herkulliselta, mutta entä vallankumous? Meidän täytyy jatkuvasti uudelleenarvioida omaa asemaamme ollaksemme varmoja, ettemme ole sulautumassa Setä Samulin aina avoimeen syliin.

Naiskulttuurissa ei välttämättä ole kyse mistään revisionismista, vaikka ylimielinen ja sokea miehinen vasemmisto sitä sellaiseksi halventaakin. Miehisen yhteiskunnan määrittelemä ja kontrolloima mies- ja naisroolien välinen vastakkainasettelu ei ole pelkästään alistanut naisia. Se on saanut kaikki miehet rodusta tai luokasta riippumatta tuntemaan itsensä ylivertaisiksi kaikkiin naisiin nähden. Tämä ylemmyyden tunne – joka ei sovi kapitalismin vastaiseen ajatteluun – on järjestelmämme elinehto. Feministinen vallankumous tähtää siihen, että me naiset voimme toteuttaa täyttä ihmisyyttämme. Tämä tarkoittaa maskuliinisten ja feminiinisten roolien tuhoamista, koska ne tekevät niin miehistä kuin naisistakin vain puolittain ihmisiä. Naiskulttuurin luominen on juuri oikea väline, jolla voimme palauttaa menetetyn ihmisyytemme.

Menetetty ihmisyytemme nostaa esiin kysymyksen, jota kaiken sortin vulgaarimarxilaiset ovat väistäneet analyyseissään jo yli puolen vuosisadan ajan: luonteenrakenteen psykoseksuaaliset elementit, jotka toimivat jokaisen yhteiskunnan jäsenen henkilökohtaisena poliisina. Wilhelm Reich kuvaili – kapean heteroseksistisessä miehisesti vääristyneessä muodossa – jokaisen yksilön luonteenrakenteeseen sisältyvää panssaria, joka tekee ihmisistä hyviä fasisteja, tai kuten meidän yhteiskunnassamme: hyviä kansalaisia. Naiset kokevat tämän ilmiön joka päivä tukahdutettuina tunteina, jotka ovat erityisen ilmeisiä miestovereissamme, joiden on vaikea il-

maista tai edes ‘tuntea’ tunteitaan rehellisesti. Kapitalistinen psykologia uskottelee meille, että psyykkinen vammauttaminen on yksilöiden ongelma, vaikka oikeasti kyse on massiivisesta yhteiskunnallisesta tilanteesta, joka auttaa pitämään kehittynyttä kapitalistista yhteiskuntaa koossa. Kansalaisten psyykkinen vammauttaminen saa nämä vammautetut kansalaiset menemään kiltisti töihin, taistelemaan sodissa sekä alistamaan naisia, värillisiä ja muita sorrolle alttiita toisinajattelevia. Meidän jälkiteknologisessa yhteiskunnassamme, jota kaikki sen jäsenet pitävät kaikkein edistyneimpänä kulttuurina, on psyykkinen vammauttaminenkin kaikkein edistyneintä. Siinä on enemmän paskaa kuin mitä psyyke jaksaa – Lokki Joonatanineen ja ‘sinä olet okei, minä olen okei’ – politiikkoineen, puhumattakaan post-neo-freudilaisista ja psykokirurgeista.

Toistettakoon vielä, että ellemme me tutki sisäisiä psyykkisiä kahleitamme samaan aikaan kun tutkimme ulkoisia poliittisia rakenteita sekä sisäisen ja ulkoisen välistä suhdetta, me emme onnistu luomaan voimaa, jolla haastaa vihollisemme. Ilman sitä me emme edes tunne vihollistamme. Vasemmisto on käyttänyt paljon aikaa ja paperia määritelläkseen hallitsevan luokan, mutta tosiasiassa hallitsevalla luokalla on edustajasiat yhteiskunnan jokaisen jäsenen päässä – so. paranoian takana oleva järki. Tyrannian tyrannia on syvään juurtunut vastustaja.

Pienessä ryhmässä psykologinen taistelu limittyy poliittiseen osallistumiseen. Tämän vuoksi kysymykset organisaation strategiasta, taktiikoista ja metodeista ovat tällä hetkellä niin ratkaisevia. Vasemmisto on jo vuosikymmenien ajan pyrkinyt saamaan ihmiset kaduille osoittamaan mieltään, ja väkeä on aina tullut niin vähän, ettei taatusti ole saatu mitään aikaan. Kuten I.F. Stone huomautti: vallankumousta ei voi tehdä, jos neljä viidesosaa ihmisistä on onnellisia. Mutta ei meidän myöskään pitäisi odottaa siihen asti, että jokaisesta on tullut radikaali. Kun meidän yhtäältä tulisi jatkuvasti etsiä kapitalismille vaihtoehtoja esim. ruokaosuuskuntien avulla, suuryritysten vastaisella toiminnalla ja henkilökohtaisella kapinoinnilla, meidän tulisi toisaalta taistella kapitalismin tuottamia psyyken rakenteita sekä niistä johdettuja arvoja ja elämänmuotoja vastaan. Järjestystä, puhemiehiä, johtajia, retoriikkaa… kun vasemmistoryhmän kokous muistuttaa tyyliltään erehdyttävästi Yhdysvaltain senaatin istuntoa, ei meidän pitäisi vain naureskella, vaan uudelleenarvioida tuon tyylin takana oleva rakenne ja tajuta vihollisen läsnäolo.

Kuten Jo Freemankin toteaa, se miksi naisliikkeessä alettiin suosia pienryhmiä – pienryhmällä viittaan nyt poliittiseen yhteisöön – johtui reaktiosta ylijärjestäytynyttä hierarkkista organisaatiomuotoa vastaan yhteiskunnassa ylipäätään ja miehisissä vasemmistopiireissä erityisesti. Mutta ihmiset eivät oikein ole tajunneet, että me vastustamme byrokratiaa, koska se riistää meiltä meidän oman hallintavaltamme aivan kuten muukin yhteiskunta. Meidän, jotka kapinoimme byrokratiaa vastaan, tulisi luoda vaihtoehtoja byrokraattiselle järjestäytymiselle – eikä suinkaan ruveta myöntelemään, että tulipas vouhotettua ja palataanpas nyt ruotuun. Syy rakentaa liikettä yhteisöperustalle on siinä, että me haluamme luoda vallankumouksellista kulttuuria, joka sopii näkemyksiimme uudesta yhteiskunnasta. Se on enemmän kuin reaktiota: pienryhmät ovat ratkaisu.

Koska naisliike kallistuu pienryhmiin ja koska siltä tällä hetkellä puuttuu suunta, jotkut ihmiset tekevät sen johtopäätöksen, että suunnan puuttuminen johtuu näistä pienryhmistä. He huutavat apuun ‘järjestystä’ ratkaisuksi strategiseen umpikujaan, ikäänkuin järjestys voisi valaista meitä teoreettisesti tai vapauttaa meidät henkilökohtaisesta ahdistuksestamme. Se voi kyllä antaa meille rakenteen, jonka puitteisiin voi ‘organisoida’ tai mahduttaa enemmän naisia, mutta poliittisen strategian puuttuessa me saatammekin luoda kafkalaista ironiaa, jossa oikeusjutun tilalla on kokous.

Meitä muutamana viime vuonna vaivannut poliittisen puhdin puute – jota naisliikkeessä on toki ollut vähemmän kuin miehisen vasemmiston piirissä – on luultavasti suorassa suhteessa meitä kaikkia tyrannisoiviin henkilökohtaisiin paskamaisuuden tunteisiin. Ellemme kohtaa tunteitamme avoimesti ja ota niitä samalla vakavuudella kuin Vietnamin pommituksia, tunteiden tukahduttamisen aiheuttama halvaannustila estää meitä ryhtymästä tositoimiin jälkimmäisenkään asian suhteen. Sen sijaan, että vaatisimme pienryhmien korvaamista isoilla järjestäytyneillä ryhmillä, meidän täytyy kannustaa toisiamme asettumaan pieniin hallinnottomiin ryhmiin, joissa tunnustetaan yksilön arvo ja kunnioitetaan sitä. Ystävyys vapauttaa henkilökohtaisista paskamaisuuden tunteista paremmin kuin mikään terapia. Vallankumouksen pitäisi rakentua ystävyyden mallille.

Eliittien ongelma, tuo alati läsnäoleva ongelma, jonka kimppuun Jo Freeman hyökkää, ei ratkea järjestystä lisäämällä. Vastoin uskomusta, että selkeiden rakenteiden puuttuminen johtaa eliitteihin perustuviin salakavaliin ja näkymättömiin rakenteisiin, hallinnon puuttuminen pienissä keskinäiseen luottamukseen perustuvissa ryhmissä taistelee elitismiä vastaan perustasolla: tuolla henkilökohtaisen dynamiikan tasolla, jolla yksilö, jonka epävarmuus heijastuu aggressiivisena käyttäytymisena, jyrää henkilön, jonka epävarmuus ilmenee vaitiolona. Pienessä henkilökohtaista osallistumista korostavassa ryhmässä opitaan ensinnäkin tunnistamaan nuo tyylilliset eroavaisuudet, ja toiseksi siinä opitaan arvostamaan niitä ja pärjäämään niiden kanssa. Sen sijaan, että noita henkilökohtaisen tyylin eroja yritettäisiin kieltää tai hävittää, pienessä ryhmässä niitä aletaan arvostaa ja hyödyntää. Näin vahvistetaan jokaisen yksilön henkilökohtaisia kykyjä. Ottaen huomioon, että jokainen meistä on sosiaalistettu yhteiskuntaan, jossa yksilön kilpailu kaikkien muiden yksilöiden kanssa on ainoa olemassaolemisen tapa, me emme pysty hävittämään henkilökohtaisia tyylejä vallan lähteenä muutoin kuin tunnistamalla jatkuvasti näitä eroja ja opettelemalla antamaan kaikkien näiden erojen kukkia yhdessä. Sikäli kun me emme ole toistemme vihollisia vaan uhreja, meidän täytyy hoivata eikä tuhota toisiamme. Tuhoavat piirteet tulevat hälvenemään vähitellen, kun me kasvamme vahvemmiksi. Mutta sitä ennen meidän tulisi suojautua tilanteilta, joissa henkilökohtainen tyyli palkitaan valta-asemilla. Kokouksissa jaetaan palkintoja aggressiivisimmille, retorisimmille, karismaattisimmille ja kaunopuheisimmille (jotka ovat melkein aina miehiä).

Ajatellen kuinka paljon ‘anarkismin’ käsitteen eri johdannaiset ovat olleet kaikkien huulilla, vain hyvin harvat vasemmistolaiset ovat tutkineet anarkismia millään vakavuudella. Me, jotka ylpeilemme kyynisyydellämme yhteiskunnallisia tabuja kohtaan, olemme totta vieköön antaneet puijata itseämme tällä anarkismin vastaisella tabulla. Aivan kuten masturbaatio, on anarkismikin jotakin, mitä meidät on opetettu pelkäämään irrationaalisesti ja kyseenalaistamatta… koska ellemme pelkäisi, saattaisimme ottaa asiasta selkoa, opetella sitä ja vieläpä pitää siitä. Jokaiselle, jolle on ikinä juolahtanut mieleen mahdollisuus, että masturbaatiosta saattaisi tulla pikemminkin iloiseksi kuin hulluksi, on anarkismiin tutustuminen mitä suositeltavinta. Palatkaamme aina Marxin aikoihin asti, jolloin Bakunin oli Marxin radikaalein sosialistinen haastaja… kaikkein radikaalein, koska hän oli dialektisen jättiaskeleen edellä Marxia luottaessaan yksilöiden kykyihin pelastaa ihmiskunta.

Miksi vasemmisto on jättänyt anarkismin lähes täysin huomiotta? Ehkä siksi, että anarkistit eivät ole koskaan saavuttaneet pitkäaikaista vallankumouksellista voittoa. Marxilaisuus on viettänyt voitonjuhlia, mutta niinhän on kapitalismikin. Mitä se muka todistaa? Tai mitä muuta siitä pitäisi ajatella, kuin että häviäjä on tähän asti ollut meidän puolellamme? Venäläiset anarkistit vastustivat kiivaasti juuri sitä samaa bolsevikkien revisionistista tyranniaa kuin mitä uusi vasemmisto 60-luvulla ivasi nulikkamaisen paatuneesti omissa vanhaan vasemmistoon kuulu-

neissa vanhemmissaan. Tietenkin Amerikan vasemmiston vanha sukupolvi oli kapeakatseista, kun se ei nähnyt kapitalismin uudelleenmuotoutumista Venäjällä, mutta ei silläkään putkinäöllä, jolla me itse olemme tallanneet marxismi-leninismin polkuja, pitäisi ylpeillä.

Naiset raivasivat tiensä ulos tuosta putkesta ennen useimpia miehiä. Me huomasimme harhailevamme pimeässä uuden vasemmiston sokeiden miesten johdattamina – ja erkanimme. Kotirouvat vallankumouksen puolesta ja prostituoidut proletariaatin puolesta: hämmästyttävää, kuinka nopeasti saimme takaisin kykymme nähdä asioita. Kaikkialla maassa alkoi toimia itsenäisiä naisryhmiä ilman hallintoa, ilman johtajia ja muita miehisen vasemmiston kätyreitä. Naiset alkoivat luoda itsenäisesti vastaavanlaisia organisaatioita kuin mitä anarkistitkin olivat monina vuosikymmeninä ja monissa eri paikoissa luoneet. Ei se ole mikään sattuma.

Monet naiset, jotka eivät pidä itseään anarkisteina, ovat ylistäneet Emma Goldmanin tyyliä ja rohkeutta.. koska Emma oli niin raju. Harva nainen on saanut niin monia miehiä tutisemaan kusi sukassa niin pitkäksi aikaa kuin Emma. Emma Goldmanin tutkiminen onkin järkevää – ei siksi, että meidän pitäisi omaksua hänen jokainen ajatuksensa, vaan jotta löytäisimme hänen voimansa ja elämänrakkautensa lähteen. Eikä sekään ole mikään sattuma, että Punaisena Kauhuna tunnettu anarkisti nimeltään Emma oli myös vapaan rakkauden puolestapuhuja ja harjoittaja. Hän antoi kapitalismin kahleille enemmän kyytiä kuin yksikään hänen marxilaisista aikalaisistaan.

Anarkistinen kirjasto
Anti-Copyright

Cathy Levine
Tyrannian tyrannia
1979

Haettu 3.2.2014 osoitteesta: https://sites.google.com/site/vallankritiikki/artikkelit/hallinnottomuuden-tyrannia-ja-tyrannian-tyrannia
Jo Freemanin artikkeli “The Tyranny of Structurelessness“ (*The Second Wave* Vol.2 No.1, 1972) ja Cathy Levinen vastaus “The Tyranny of Tyranny“ (*Black Rose* no.1, 1979) julkaistiin vuonna 1984 samassa pamfletissa Untying the Knot: Feminism, Anarchism and Organisation (Dark Star Press & Rebel Press). Hannu Toivasen ja Ulla Vehaluodon suomennos julkaistu *Väärinajattelija* #1:ssä (2005)

fi.theanarchistlibrary.org